

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Kedden, Oktober' 17-dikén, 1826.

Görög Ország.

A' Görögök's az ő jóakarójik most mindenek felett azon iparkodnak, hogy a' magok néhány roszakarójik miatt Angliában elveszett Hiteljeket ismét helyre állitassák. Igen szép plánumjokat által lehet látni egy igen jó barátjoknak Aynard úrnak a' Londoni Görög Bíztoóság' egyik buzgó tagjához Stanhope nevé Obersterhez írott leveléből, melynek kivonása így következik: — „

„Geneva Sept. 13-dikán 1826-ban. Uram! Az én Collégám Dalberg Hercege (ez és Aynard, a' Párisi Görög Bíztoóság'hoz tartoznak), mint gondolom már megmondta az Oberster úrnak, hogy a' Bíztoóságnak Párisban semmi egyéb célja nem lévén annál, hogy Görög országot a' maga függetlenségiért való küszködésben segítse, minden alkalmatossággal, a' melly ennek használhat, magát készséggel össze tsatolja a' Londoni Görög Bíztoósággal. A' Genevai's az egyéb Helvétziai Bíztoóságok'nak is csak ez a' céljok, és ők szerentsése'nek tartják magokat, ha ezen keresztyéni emberiségnek és szeretetnek munkájára, magokat a' Londoniak'kal össze tsatolhatják.

„A' Londoni Bíztoóságnak a' maga egyik fő iparkodását arra kell fordítani, hogy az eddig költsönözött summákról, vagy a' régibb Deputátusoktól Orlando és Luriotti uraktól, vagy Ricardo urtól, számot vehessen. Ehez legnagyobb keménység kívánatik. A' Görög Ország'glószék a' pénznek elpazérlásával vádoltatik; őtet

szükség megmenteni. A' költsönözött pénznek rosz meggazdálkodása (elgazdálkodása) a' veszedelem' szélére vitte Görög országot, mint hogy ez által megfosztatott azon segedelem-eszközöktől, mellyekhez méltán számot tarthatott. Ez a' rosz gazdálkodás az ő Hitelét egészen semmivé tette. Nem lehet bünösebb ember azoknál, mint a' kikre ezen dolognak folytatása bízattatva volt. Mi Görög országot tsak újabb pénz-segedelemmel menthejük-meg; pénzt pedig nem szerezhethünk különben, hanem ha azt a' szerentsétlen érzést eloszlatjuk, mellyet ezen pazérlás a' közönség' elméjében felelevenített. Ezen czélt pedig a' dolognak szoros megvizsgáltatása által érhetjük-el, melly által ezen tárgynak minden környülállásai a' közönség' elejébe terjesztessenek. Hume Jó'sef úrnak nagy híre és neve, mellyet ő a' finantiára nézve szerzett magának, reménséget nyujt nékem, hogy ő mindent meg fog tenni, hogy ezen rút Cháóst rendbe szedje. Mint hogy lehetetlenség a' tsupa emberi szeretetből származó adományok által elegendő fundust össze szerkeztetni Görög ország' megszabadittatására, erre nézve nem lehet, hogy újabb költsönről ne gondoskodjunk, olly költsönről, melly egyszersmind az előbbeni Hitelezők'nek hasznokkal is öszszetsatoltatva legyen.

„En már Spaniolacki úrhoz is írtam (ez is egy nagy betsületben lévő nagy lelkű Görög) ezen tárgyra nézve. Közlöm az Oberster urral is hozzá küldött levelnek egy részét, a' melly ez: — „

„Ha Görög ország, mint reménlem is, czélzása mellett állandó marad, bizonylyan pénz-segedelemre leszen szüksége: a' Görög Biztosságoknál történő aláírások azonban tellyességgel ki nem elégithetik minden szükségeit. A' költsönözés pedig már most igen bajos, vagy mondhatom, hogy, tsak-nem lehetetlen. De még is próbát kell tennetek; különben meg nem tartjátok Hazátokat. Mint hogy éppen mostanság fog elkövetkezni a'-felesztendei interes-fizetésnek ideje, jó lenne az előbbeni Hitelezőket, vagy mind vagy részint, össze gyűjteni, 's nekik azt jóvallani, hogy költsönözzenek még egy summát a' Görögöknek, következő feltételek szerént:

1. Valóságosan és egyenesen le kell festeni Görög Ország' mostani állapotját ezen Hitelezők előtt; el nem kell titkolni előttök, hogy ha Görög ország megbukik, úgy ők mindent el fognak veszteni; és pedig bizonylyan meg fog bukni, ha pénzel nem segittetik.

2. Olly jóvallatot kell tenni, hogy nékik Moréának legjobb tartományaiban annyit-érő föld adattassék, a' mennyi az 1824 és 1825-béli költsönözést (a' 28 millió forintokat, vagy 2,800,000 font Sterlingekeket) felérje, olly módon példának okáért: hogy a' melly Hitelezőnél 1000 font Sterlinges Obligátzió találtatik, kapjon azért 1200 font Sterlinget érő, 3—4 per Cent jövedelmű földet, ha most az 1000 font Sterlinghez még 200-zat ad. Biztosságot kell Angliában kinevezni a' két előbbeni Hitelezők képenek viselésére: a' Görög Országlószék is pedig ezen esetben megnevezze azon tartományt, melyben az Anglus Hitelezőknek bátorságosításul adandó jószágok fekszenek, 's egyszersmind kötelezze-el magát, hogy a' Hitelezőket azonnal birtokába teszi ezen földeknek, mi-helyest a' hadi történeteknek állapotja megengedi. — „A' 200 font Sterling ráadás helyett, ha erre rá nem állának

az Anglus Hitelezők, el lehetne tőlök fogadni 100 font Sterlinget is, a' melly mind együtt 280,000 font Sterlinget (2,800,000 forintot) tenne.

„A' Gőz-hajókról most semmi további magyarázatba nem akarok botsátkozni. Ezen tekintetben írtam már Herczeg Dalberghez, Spaniolakihoz, Provosthoz. Legnagyobb szolgálatot tenne a' Görögöknek, ha ezen hajók minélhamarabb útnak indulhatnának. Ha ezen alkalmas tengeri ember, Lord Cochrane, ezen hajókat a' maga vezérlése alá kaphatja, bizonylyan meg fogja verni a' Törököket és az Egyiptomiakat a' tengeren; 's ez a' tengeri győzelem valójában szározon való győzelem is fog lenni; mint hogy e'-képpen Ibrahim Basának nem lehet Egyiptomból több segedelmet kapni, 's e'-képpen el kell neki veszni. Bérekesztés képpen örömmel jelenthetem az Úrnak azt is, hogy én Petri ni úrtól a' mi Görög Országba küldött Ágensüktől, megnyugtató tudósításokat vettem. — „Eynard.

Orosz Birodalom.

A' közelébbi M. Kurírban említettett Hadhirdetés itt következik: — „

„Manifestum!

„Azon kétségeskedések, hogy mitsoda tulajdonságuk lehessenek a' Persáknak az Orosz birodalom' határaitra való igasságtalan 's hirtelen történt beütéseik, már elenyésztek. Egy egész hónapig rá nem veheté az Orosz birodalom magát arra, hogy lehetségesnek tarttsa, hogy a' Persa Uralkodó, békességnek közepette, barátságos alkudozások között, minden veszedési fontos ok, sőt minden panaszra való szín és minden előre botsátott Nyilatkoztatás nélkül, azt parantsolta volna sergeinek, hogy az Orosz határokat megsértvén oda beüssenek, 's azokat háboruval és lázzadással borítsák-el. Azonban megsalátánk ezen

természeti vélekedésünkben. Nem valamely határunk mellett lakó Barbarus népség vala, mint ezt mi, a' mi mérséklettségünk és jó indulatunk szerént feltettük, melly azt véletlenül által lépte: magának a' Persa' Uralkodónak sergei valának, mellyek a' mi strázsa tsoportjainkat hirtelen megtámodván, határainknak belső részeire elenyomúltak. Nem is valamely tartományi nyughatatlan Fejedelem az, ki ezen sergeket a' Schah' parantsolataival ellenünk vezérlette; az ő tulajdon Fija az ő thronusának gondóltatható Örököse, az, a' ki őket vezérli, 's ezen beütésben kormányozza, 's a' lakosokat lázadásra buzditja. Az erőt erő által 's a' hadat had által vissza verni kéntelenítettve, kötelességünknek tartanók azon vádakat, mellyeken a' Persa Uralkodó ezen rendkívül való eszközöknek elővételeét fundálja, Európának szemei előtt megczáfolni, ha tsak ezen Státusnak panaszeit esmernök vagy gondolatunk által eltalálhatnók. Azonban, ámbár előttünk a' veszekedésnek se tárgya se indító oka, mellyet fegyver által kellene eligazítani, tudva nintsenek, mi tsak ugyan, az által, hogy a' Persa Udvarral való állapotunknak rövid leírását előadjuk, meg fogjuk mutatni, hogy a' Kötéseknek és a' népek törvénye' minden alapjainak illy megrontatásához számot tarthattunk-e?

„Azon időben, midőn a' nevezetes győzedelmek azon egyességet megkoronázták, melly az Euópai száraz földet megtartotta 's a' világnak a' békességet vissza adta, az Orosz birodalom' iparkodásai az Isteni gondviselés által abban a' hadakozásban is megáldattak vala, mellyet az Orosz birodalomnak a' Persák ellen foiytatni kellett. Néhány Persa tartományokat elfoglaltak vala az Orosz sergek, 's minekutánna Persia, az Orosz sergek' győzedelmeskedése után békességet kívánt volna, aláíratódek kettejek közt a'

békesség Oktober 12-kén (24-dikén) 1813-ban. Ezen Kötés tette köztök az ólta, az ő egymás eránt való magokviselete' sinormértékét. Meg vala a' Kötésben határozatva alaposan a' Status quo ad praesentem, az az, hogy mind ketten megtartsák azon birtokokat, mellyekben akkor voltak, 's az Orosz Országlószék tsak e' két kötelességet vállalta magára a' Persa Udvar eránt: 1)ször, hogy a' Persiai Schahnak azon fijasát, kit a' Schah a' maga Koronájának örökösévé nevez, törvényesnek lenni esméri — 2)ször, hogy a' kettejek közt lévő új határokat a' két rész Biztosai, a' Gulistáni Kötés szerént fogják azon tartományok szélén kijegyelni, mellyekkel az Orosz birodalom ekkor nevedett. Az első feltételt az Orosz birodalom pontosan tellyesítette, mint hogy mihent tudtára esett, hogy a' Schah, Feth Ali, a' maga fijasát Abbas Mirzát, a' Persa Korona' Örökösévé határozta, haladék nélkül megesmerte őtet, mint gondóltatható Koronaörököst. Hanem a' második feltétel néminémű nehézségekre adott alkalmatosságot, mellyek között a' legfontosabb nem vala még eligazítatva, midőn az Orosz birodalmat az a' szomorúság érdeklette, hogy az a' Nagy Monarkha meghalt, a' ki ezen birodalomnak boldogságát és ditsősségét illy nagyon fel emelte. Az alkudozások azonközben azután is folytattattak, 's a' Sándor Császár' mérséklett Politikáját még a' kisebb akadályokra nézve is különösen kimutatták. Abban állott vala ozen bölts Monarkhának Politikája, hogy a' Persa Udvarral való alkudozásokban mindenkor azon kékességnek, barátságának és jó akaratnak systemája követtessék, mellyet az ő Kabinétje minden külső Országok eránt mindenkor követett. Az ő Nagykövetei és Ágensei, kik a' Teheráni Udvarnál voltak, olly utasítással küldettettek oda, hogy a' Schah, az ő Örököse, és Ministerei, az ő magok-

viseletjek által meggyőződhesse nek a' felől, hogy az Orosz birodalom tsak tsendességet kíván, 's tsak a' Kötéseknek bétöltetését ohajtja. A' Georgiai minden Orosz Tisztikarok' elibe az az utasítás vala adattatva, hogy magokviselete 's minden magokalkalmaztatása olyan legyen, hogy azok által Persiának a' panaszra vagy gyanura soha semmi igaz okot ne szolgáltatassanak. Végezetre azon veszekedésre nézve, melly a' két Státusok között a' feltett támodott, hogy Persia a' békességnek megkötése után egy darab földet, a' melly Tschubuf és Kopanak-Csai nevű vizek között fekszik 's a' melly a' Kötésben az Orosz birodalomnak adatott vala, elfoglalván, az Orosz birodalom is strázsákkal rakta vala meg a' Gokdscha nevű tó mellett észak-nyugotra fekvő keskeny földet, a' melly Persiáé vala, 's tsak azt kívánta Sándor Császár ezen tekintetben is hogy egyszersmind adják vissza egymásnak a' magokét, vagy pedig tserébe mindenik tsartsa-meg azt, a' minek most birtokában van. Ezen új plánum eránt való jóvallat is a' Persa udvar elibe terjesztett.

„Hosszas vitatások után közelíteni is kezdettek vala egymáshoz az alkudozók 1825-ben Mártziusban; 's midőn azután az Isten Sándor Császárt magához vette, már minden környülállások azt láttattak mutatni, hogy az eddig folytatott békeséges környülállások kívánt czélt fognak érni.

„Miklós Császár örököse lévén Felséges testvére' alapos gondolkodásának, buzgósággal törekedett annak nyomdokait követni. Már ezen esztendőnek Januáriusában elküldötte vala Gen. Mentschikoff Herczeget, hogy a' Persiai Uralkodót és a' fiját Abbás Mirzát, a' maga thronusra lett lépéséről tudósítsa, maga pedig ő Felsége, tulajdon kezével írott leveleket intézett hozzájuk igen barátságos kifejezések-

kel, 's olly nyilatkoztatással, hogy ő Felsége a' Kötéseknek fenntartását és a' békességnek megerössittetését kívánja. Herczeg Mentschikoff még arra is meghatalmaztatott vala, hogy azon egyetlen egy punctumra nézve is, melly miatt a' határ-linéának kijeleltetése elkésett, egyezésre lépjen, és vagy ismét a' tseré eránt tegyen jóvallatot, vagy pedig, hogy a' Persa' Udvar annál is jobban megnyugtassa 's az Orosz Udvar' czélzásának egyenességét egészen kimutassa, a' Talyschin nevű kerületből is ígérjen oda egy darabot a' Persáknak. Az ő elejibe szabott utasításban nyilván ki volt fejeztetve: „Hogy a' Persa „Uralkodó 's az Örökös Princz előtt a' Császárnak az ő igasságos-voltával összesztatoltatva lévő Hatalmát rajzolja-le; 's „mutassa-meg nekik, hogy mint két birodalmaknak jova kívánja azt, hogy a' békesség által köztök helyre állittatott öszszetsatolódást még szorosabban megerössítsék, minden egymás eránt való gyanakodást letegyenek; és hogy a' Császár „egyedül tsak a' Gulistáni Kötésnek megtartását kívánja.“

„A' Persa Udvar ellenben hadakozással felele ezen Követségre. A' főbb történetek, mellyek azólta következtek, már tudva vagynak. Herczeg Mentschikoff Persia' határán legnagyobb betsülettel fogadtatott. Taurisban maga Abbás-Mirza tisztelet-tételekkel tetézte, 's a' legbékeségesebb indulatrol tette bizonyossá. Nem soká az után meghívatott, hogy menjen a' Szultaniehi Lógerbe, 's ott Császárja izeleteit adja maga által a' Schahnak; 's azonban éppen ekkor nagy mozgás támoda Persiában. Abbas-Mirza maga előre sietve elútozott Sultanieh felé; 's a' Persa sergek is útnak indulának a' határ szélek felé; szélső strázsáinkra rájuk ütének a' Persák, 's ezek kéntelenek valának magokat visszavonni. Az Orosz határok ellenséges módon meglepettek.

„A' Császár mind ezekről tudósítottván, elébb tsak valamelyik Persa vezér' engedetlenségének akará tulajdonítani a' történetet, mint a' ki, Fejedelmének célzásait talám nem tudhatta volna; 's nem is kívánt ő Cs. Felsege egyebet, tsak azt, hogy az Eriváni Serdár példásan büntettség-meg 's hivatalából tüstént tétődjék-le, mint hogy úgy látszott a' Császárnak, hogy e' lett volna az első Megtámadó. Hanem, mikor ezek a' parantsolatok Georgiába megérkezének, már egészen más ábrázatot vettek vala fel a' dolgok; Abbás-Mirza már vissza érkezett vala a' Szultanichi Lógerből, 's a' Persa seregek' vezérlését maga vette által. A' Karabagh nevű Orosz tartománynak egy részét már elfoglalta; a' népet támadásra ingerlette; 's az ő Emiszszáriusai a' lázzadást minden Orosz végtartományokban lakó Mohamedánus alattvalók között továbbtovább terjesztik. Az ő Proklamációji Religióért való hadat hirdetnek. Illy tselekedetek nem maradhatnak büntetés nélkül. Az Orosz birodalom hadat izen Persia ellen; 's kinyilatkoztatja, hogy minékutánna a' Gulistáni Kötés megrontatott, ő a' fegyvert le nem teszi addig, míg egy betsülletes és állandó békesség által, jövendőre nézve tellyes bátorsági kezességeket és igasságos elégtételeket nem talál. Költ Moskauban Sept. 16-kán (28-kán) 1826-ban.“

A' Persa Udvertól Követ érkezett Konstancazinápolyba, kinek Daud Aga a' neve, 's a' ki megvitte oda a' Persák és Törökök között való hadakozás' elkezdődésének bizonyos hírét. Úgy hallik, hogy a' Krimiában találtató Orosz seregnek egy része is a' Persák ellen rendeltetett, és egyenesen a' Fekete-tengeren veszi útját oda a' Sebastopoli kikötőhelyből az Admirális Craigh vezérlése alatt lévő hajó-

kon, mellyek ezen sereget a' Phasis vize' torkolatjához fogják kiszállítani. Generál-Leutenánt Woroncsoff, egyike a' Törökkel alkudozó Orosz Biztosoknak, sietve elútozott A k i r m a n b ó l Krimiába, hogy ezen seregnek elindulását siettesse.

P o r t u g a l l i a .

Mint látszik ismét kezdődnek a' Spanyol és Portugallus tartományokból az ide-oda való általpartolások. A' Párisi Monitör jelenti, hogy az Almeidai egész Örző sereg a' Kommandánsnak Silveirának vezérlése alatt által ment minden motyójával együtt Spanyol országba Ó-Kastiliába a' Ciudad-Rodrigói vidékre. Ugyan ezen Almeidai szökevények között Orenseebe is érkeztek néhány emberek. Ezen tudósításban 2—3 ezer emberekre tétetik azon Portugallus katonáknak száma, kik már Spanyol országba által mentek.

Nem régen kevésbe mult-el, hogy a' Spanyol és Portugallus vég-határ mellett el nem kezdődtek a' verekedések. Gallitzia szélén Tuy nevű erős Spanyol várból az Örző sereg egy Portugallus hajóra, melly az ott találtató határ-tolyóvízen lefelé vezetett, kétségkívül azt gondolván, hogy tiltott portékát akar bévinni, rá ágyuzott; 's ezt a' Válcenzai Portugallus lakosok látván, úgy felindultak, hogy tüstént általakartak T u y h o z ütni; tsak a' Katona Tisztikarok tartoztatták-el őket.

Azon vakemberek 's gyermekek, kik Lisbonának utzáin holmi aproság nyomtatványokat 's ujságokat kikiáltva árulnak, a' nyughatatlankodóknak eszközül szolgáltak arra, hogy a' népet lázzadásra ingereljék. A' nyughatatlankodók oda adtak nékik holmi e'-féle ártatlan nyomtatványokat, de azonban más dolgoknak kikiáltására tanították-meg őket, nem azokra,

a'-mik a' nyomtatványok tárgyait tették, így sok olly dolgok kiáltoztattak-ki, a' miket nem lett volna szabad kinyomtatni. Hazugságok, rágalmasz, oltsárlás, 's egyéb e'-félék. Ez, igen foganatos eszközül szolgált egy darabig a' népnek megtsalattatására, és sok nyughatatlanságot okozott. A' legelékelőbb személlyeket gyakran rútol rágalmaszták; még gyakran a' Királyt IV-dik Pedrót 's Felséges Fami-liáját se kiméllték. — Hogy ezen bünhö-déseknek, így szoll a' Régens Princzasz-szony, gátat lehessen tenni, én előre is e'-következőket rendelem a' Király'-nevében: „

„1. Többé az utzákon e'-féle nyomtatványokat és újságokat árulni nem szabad Lisbonában a' Politziai Fő Felvigyá-zónak, a' tartományokban pedig az ő Hely-tartójinak meghatalmazása nélkül — 2. Ezen meghatalmaztatás tsak megesmért egyenességű személlyeknek adattassék — 3. Kik meghatalmaztatás nélkül az utzá-
kon találtatnak, elfogattatnak, ítélőszék' elibe állittatnak, 's megbüntettetnek. — 4. Azok, kik illy meghatalmaztatást kapnak, hanem azzal vissza élvén nyughatatlankodtató tárgyakat hirlelnék-el, láz-zasztó irásokat kiáltanak-ki, avvagy láz-zasztásra célzó egyesületeket hirdetnek-ki 's több e'-félék, elfogattatnak 's mind ad-dig fogva tartatnak, míg vagy meg nem mutatják, hogy azon dolog, a' mit ki-kiáltottak, a' kikiáltatott irásban még ta-láltassék, vagy pedig, míg az irónak és kiadónak neveiket meg nem vallják, 's a' t.“
— Költ Ajudában, Sept. 22-kén 1826-ban.

*A' pénzfolyamat Oktober' 16-dikán;
közép árr:*

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 90 5/8
Az 1820-béli sorsosok, — —
Az 1821-béli hasonlók, 114 1/2
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligá-
tzióji, 43 1/4 forint. keltek, mind C. ben.
A' Bankó Aktziák keltek 1078 5/5 for. C. P. ben.

Magyar Ország.

Posony Okt. 11-kén.

Az e' hónap' 9-dikén meghalálozott, Fő Tisztelendő Strájter Josef Prae-post Úr temetése tegnap reggeli 9 órakor fő Papirangjához illő tisztelettel tartatott, 's meghidegült tetemei a' Sz Mártonról nevezetű városi templom' kriptájába tétettek-le a' nyugodalomra. Az Ország' Primása Ő Hertzegsége vezette a' tisztesség' tévő Fő Papi, Papi és Világi minden rendű és rangú serget, a' N. Váradi és Győri Püspö-kök, Nagyságos és Fő Tisztelendő Vurum Josef és Juranits Antal urak assistálván. A' nevezett templomban mindjárt ekkor tartattak az Exequiók is Primás Ő Her-tzegsége által. Sokáig eleven emlékezet-ben fog a' boldogultnak ditső neve ma-radni.

Pestről, Okt. 11-dikén.

Ezen hónap 4-dikét, u. m. Felséges Urunknak betses neve napját, valamint más esztendőkbén, úgy most is fényes szertartással üllötték Hazánk' anyavárosá-ban. Ugyan is a' Katonaság részéről a' vár-mezején fényes egyházi czeremoniákkal öröm lövések között tartatott az Isteni szolgálat, melyre nem tsak mind a' két városi örző Katonaság fegyverben, és in-nepi öltözetben, hanem Estei Ferdinand Királyi Fő Herczeg az Ország Fő Hadi Kormányozója, továbbá mind a' két város-beli Generálisság, a' Stabalis 's egyéb Tisztek megjelentek. — Hogy a' Haza' ke-gyelmes Attyának életéért, és egészségéért a' polgári lakosok is buzgó esedezéseiket az Egek' Urának bényujtsák, a' Pesti 's Budai Plébánia templomokban is hasonló Isteni szolgálat tartatott. — A' Fő Hadi Kormányozó Úr Ferdinand Királyi Fő Herczeg délben nagy vendégséget adott. — Estve mind a' két városi játékszín pom-pásan kivolt világosítva, 's az Énekesek szépen elzengedeztek: „Isten tarts d-meg Ferencz Császárt!“

B é c s.

Az Erdélyi Cs. K. Fő Kormányshé-
nét eddig volt K. Tanátsost, Létzfal-
vai Méltóságos Gyárfás Jo'sef Urat,
hasznos szolgálataira, érdemeire, és tu-
dományi talentomaira való tekintetből,
a' Bécsi K. Udvari Cancellariánál meg-
üresült Udvari Tanátsosi és Referendáriusi
hivatalra kinevezni kegyelmessen méltoz-
tatott Császár és Király Ő Felsége.

Ő Cs. K. Felsége T. Balás Károly
Urat, az Erdélyi Első Székely Gyalog
Regement beli, penzió lévő Kapitányt,
az ő 34 esztendőig való megkülömböz-
tett katonai szolgálatai által szerzett érde-
meire nézve, Erdélyi Nemességgel meg-
ajándékozni, 's néki a' taksafizetést is el-
genedni méltoztatott.

E r d é l y.

Nagy Enyed September 16-kán 1826.

Öröm napja vala a' mai nap, a' Nagy
Enyeden virágzó Reformata Fő-Osko-
lának — örökös emlékezetet érdemlő,
az Erdélyi Tudományos Intézetek' Histo-
riájában. Ma tétetett-le t. i. azon tudomá-
nyos tekintetben virágzó, de épületeiben
meg rongyollott 's a' mind számosabban
tóduló Ifiúság' elfogadására már igen-is
szűk Anya-Oskolának, egészszen újformá-
ban emelendő, tágas, magas, és szebb fa-
lainak szegelet köve. — Méltó a' tárgy,
hogy a' Köz-jó' gyarapodásában részt-vevő
Hazafiakkal közöltessék. Méltók arra az In-
neplések, mellyekkel ezen nagy napot a'
Fő-Oskola' Elöl-járói meg-ülték. —

Reggeli tíz órakor három ágyú lövé-
sekkel jel-adatván, meg-szollaltak a' Refor-
matum Templomnak harangjai, 's a' részt-
vevő sokaság a' Templomba sereglett. A'

Kollégium' Elöl-járói, a' Testvér Kollégio-
mok' Küldötjeikkel együtt a' Nagyobbik
Auditoriumban gyülekeztek-fel: az Ifiúság
pedig a' Kollégium' négy szegű udvarára
állott-ki. — Elvégeződven a' harangozás,
az Ifiúság, és Elöl-járók, a' Templomba
indultak következő rendel: Elöl-mentek
az Alsóbb Classisbeli Tanuló gyermekek,
örömöket, kalapjaik mellé szurt zöld tser-
fa-ágokkal, és fel-koszorúzott Zászlóikkal
jelentve. Következtek a' Togás Déákok pá-
ronként. — Kik után hat fő nemes Ifiak,
az ezen Nap' emlékezetére készült, és
Pergamentre írt, 's ón-táblára metszett
Emlék-Írásokat, nem külömben, a' folya-
matban lévő pénzek' példányjait vitték. —
Itt jöttek már a' Professorok, egy Vice,
és a' Fő Curator — kiket az elegyes so-
kaság követett — Bé-érvén a' Templom-
ba, minekutánna az Emlék-Írások és pén-
zek, a' Templom' asztalára le-tétettek —
el-kezdődött az Ifiúság' Muzsikai Karja, és
Hármonias Éneklése, 's annak végződésé-
vel fel-állott a' prédikáló-székbe, Fő-Os-
kolánk' egyik derék Professora T. Hege-
düs Sámuel Úr, 's esmeretes érzékeny
szívre-ható ékesen szollásával, Vallásos,
és Hazafiui buzgóságra gerjesztette minde-
neknek szívét: azon igen a' mái Innep'
tárgyához illő szavakat magyarázván I. Petr.
II. 5. „Ti-is mint élő kövek épít-
tessetek-fel, hogy legyetek lelki
ház.“ — A' szent-Beszédet ismét Hármo-
nias Kar-Ének követte, melynek bé vég-
ződése után, az Ifiúság, a' Kollégium'
Elöl-járóji, és a' Sokaság, a' már említett
rendel ki-takarodván, egyenesen mentek,
az el-kezdendő új-épület' helyére, és ott
az a' végre el-készített, 's zöld ágokkal
koszorúzott sátor alatt ki-tétetvén, az Em-
lék-Írások, és pénzek — 's helyt foglal-
ván a' Fő Fő Vendégek, a' teméntelen so-
kaság, és Tanulók' serege között maga-
sabban fel emelkedő, zöld ágakkal ékesi-

telt beszélő helyre, fel-lépett, Tisztelendő Theologiae Professor, Tompa János Úr, 's minekutánna az Ifiúság' Hármoniája, ismét egy különösen ezen tzelra készült Éneket el-énekelt, egy rövid buzgó Imádsággal, áldást kért, az áldások' Atyától, a' nagy munkára. — A' Könyörgés után az Ifiúság Kis-faludynk nemzeti Énekét — „A' Nemzetnek Teste a' Nép; Feje annak a' Király“ 's a' t. énekelte — az alatt pedig maga Kollégyomunk' Fő Inspector Curatora Bethleni Gróf Bethlen Imre Úr Ó Extzellentziája, azon fel-emelkedett Theatrumra fel-lépett, és elébb oda fel-vitetvén, 's fel-olvastatván az Emlék-Irásokat, maga-is az Ifiúsághoz, és a' részt-vevő Gyülekezethez, ezen Napnak fontos, és emlékezetes voltáról, annak a' jövőbe való nagy bé folyásáról, 's azon háládatos érzésekről, mellyek mindenjó Hazafit ma lelkesitnek, egy rövid de olyan fontos beszédet tartott, hogy midőn azt, az Uralkodó Fejedelem, a' Felsőleges Uralkodó Ház, Vallásunk' Nagyaji, és Fő Oskolánk boldogságáért, fenn-maradásáért, való fel-kiáltásokkal végeznék — mindenek, főkép' pedig a' körös körül sorba álló Ifiúság, nem tsak az Ó Extzellentziája kívánságait, sokszoros Eljen kiáltásokkal követnék, hanem azokat az Ó Extzellentziájának betses Életéért való hasonló kívánsággal visszánoznák — melyre Ó Extzellentziája is a' Tiszteletes Professorátusnak is Eljent kiáltott, 's ezt is az Ifiúság' sorai százsorozva echozták vissza. — Ezek meg-esvén, Muzsika zengések, és ágyú dörgések között, a' Tisztelt Fő Curátor Úr Ó Extzellentziája, a' Kollégyom több Elől-járóitól 's a' Fő Fő Vendégektől kísértetve, bé szállott a' Fundamentomkőhöz, 's annak helyére maga vetette az el-

ső kalán meszet, Ó Extzellentziája után a' Kollégyom' Elől-járói, és Fő Fő Vendégek. Azután bé-téetvén helyére a' szegelet kő, 's az abban vágott ürességben bé helyeztetődvén, az Emlék-Irásokat, és pénzeket magába foglaló réz pléh-láda, minekutánna az üregre, egy a' Kollégyom' tzi-merével ékeskedő kő fedél téetett, és bé ragasztódott, arra, egy e' végre készült tsinos Kalapáttal ismét Ó Extzellentziája tette az első ütést, követték a' Kollégyom' Elől-járói, és a' Fő Fő Vendégek. — Ezek után a' Gyülekezet el-oszlott — az Ifiúság pedig, a' már meg-írt rendel a' Kollégyomba vissza takarodott. — Délbe a' Tisztelt Fő Curátor Úr, a' Kollégyom' Elől-járóit, és Tisztjeit, a' Ns Alsó-Fejér Vármegye, és Ns N. Enyed Városi Tiszt Urakat, az idevaló Tiszteletes Papságot, 's más főbb rendű Méltóságokat, egy pompás ebéddel meg-vendégelte, mely alatt, a' Felsőleges Fejedelemért, a' Felsőleges Uralkodó Házért, a' Haza Fő Kormányozói, Méltóságos Gubernii Praeses B. Jósika János Úr és Cancellariae Praeses B. Miske Jósef Úr Ó Extzellentziájokért, a' Méltóságos Reformatum Fő Consistoriumért, a' Nagy Enyedi Kollégyom' virágzásáért, és minden jelenlévőkért, szíves kívánság, és öröm kiáltások között üresítették a' poharak. — Estve, a' Kollégyom' Épületje, a' Professorok' szállásai, 's más rész-vevő lakosok' Házai is, meg voltak világositva. — Az Ifiúság pedig a' nevezetesebb Házak előtt, zengedező Muzsikával fejezte-ki örömét. Eljen a' Népeit böllogító Fejedelem! Eljenek a' Hazának, és Vallásnak bölts Kormányozóji!! Eljen a' Nagy Enyedi Kollégyom Nagy Érdemű Curatora! Eljenek annak buzgó Elől-járóji! Tanítóji! Virágozék maga örökre!!!